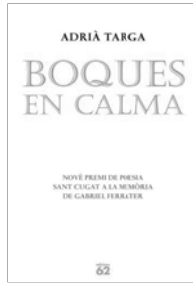
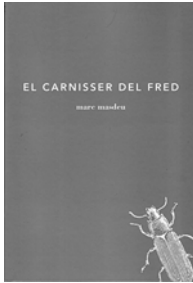

Oriol González: Marc Masdeu, *El carnisser del fred*; Adrià Targa, *Boques en calma*

Marc MASDEU

El carnisser del fred

Barcelona: LaBreu edicions, 2010 («Alabatre», 20), 72 p., 13€

Adrià TARGA

Boques en calma

9è premi de poesia Sant Cugat a la memòria de Gabriel Ferrater

Barcelona: Edicions 62, 2010 («Poesia», 140), 76 p., 15€

L'oferta de poesia catalana és abundant, en part, a causa de la quantitat ingent de premis literaris que en la majoria dels casos culminen amb la publicació de l'obra guardonada, una de les aspiracions dels candidats. Els poetes que ens ocupen ho saben prou bé, perquè justament gràcies a haver estat guardonats en un moment o un altre de la seva incipient carrera literària s'han donat a conèixer, de mica en mica, entre el públic i la crítica. Les obres que Marc Masdeu (1976) ha publicat fins ara estan avalades per un premi: *El gos autodidacte* (2003, premi Josep M. López Picó), *Els escalfadors* (2004, premi Parc Taulí), *Les nanses* (2006, premi Les Talúries) i el volum de narracions *Les tombes buides* (2010, premi Narrativa Món Rural). En canvi, *El carnisser del fred* no ha estat guardonada –segurament perquè no s'ha presentat a cap certamen–, però es publica sota el segell de la magnífica i revulsiva LaBreu edicions, que s'està fent un lloc important en les lleixes de poesia amb la «insectívola» col·lecció «Alabatre». El volum que ens ocupa permet afirmar, sense ser agosarats, que Masdeu ha aconseguit consolidar, o si més no assentar, prou bé la seva carrera literària.

Adrià Targa (1987), per la seva banda, es va donar a conèixer el 2008 amb el llibre de poemes *L'exili de Constança*, i el 2010 va rebre el premi poètic que Sant Cugat dedica a Gabriel Ferrater, segurament un dels més prestigiosos del país, per *Boques en calma*. Si bé encara és aviat per pensar que Targa ha trobat el seu lloc en el panorama poètic català, no ho és per dir que aquest jove poeta tarragoní va definint cada vegada més la seva veu poètica i va seduint lectors i crítica. Aquests dos poetes –al costat de noms com Albert Balasch, Josep Pedrals, Joan Todó, Anna Ballbona, Jaume C. Pons Alorda o Laia Noguera, entre molts d'altres– són una mostra de les noves generacions de creadors que ja estan en camí d'accedir a una certa maduresa creativa i que, per tant, suposen un relleu generacional natural de la poesia catalana, en part gràcies a la projecció dels premis literaris i a les noves iniciatives editorials. I per si fos poc, saben conviure sense fer escarafalls i amb harmonia amb les veus ja consolidades i la tradició.

El carnisser del fred és un llibre estructurat en cinc parts, que contenen de manera alterna quatre o cinc poemes. Cada una d'aquestes parts té un nucli temàtic propi, i totes tenen en comú la presència transversal del fred, presentat en diferents variants,

com la destrucció o la mort, i del dolor. En el tercer poema de la primera part, «Collada dels malhiverns», el jo poètic apunta el contingut de tot el volum: «Us parlaré dels trossos, dels pedaços/obtinguts de l'herència dels pares/traficants de mentides i mals d'amor./També diré dels homes i les dones/que pretenien baratar estrelles/a canvi d'un moment d'etern repòs,/dels gossos i els licors/de l'escalfor de les nanses autodidactes/i de tots els projectes infinits/ofegats per la por d'un farcell de miratges» (p. 17). De fet, la destrucció, el dolor, el fracàs i fins i tot el mateix acte poètic –com il·lustra el vers anterior, que remet a les obres anteriors de Masdeu– són motius i temes que basteixen el conjunt del llibre representats per aquesta imatge tètrica d'«el carnisser del fred», amb la qual el jo poètic s'identifica en el poema «Autoretrat» quan declara «Jo sóc el carnisser, el fred perfecte» (p. 51), perquè com diu el vers que clou el llibre, amb un errada ortogràfica que desconcerta o una llicència poètica que no s'entén, «en el mateix fred hi ha la gran destroça [sic]» (p. 65).

El jo poètic de la secció «Autoretrat» repassa les etapes fonamentals de l'existència; d'una manera semblant a com ho fa Adrià Targa en «Mitologia del zel», el llarg poema que encapçala *Boques en calma*, a la manera de pròleg i, sobretot, a la manera ferreteriana d'«In memoriam». En aquests tres-cents versos, el jo poètic plasma moments clau de l'existència, que giren al voltant del concepte d'equivocació, i de la creació literària, amb referents com Rosselló-Pòrcel, Carner, Fages de Climent, Cavafis o Salvador Oliva, més o menys camuflat en «l'hort de les Olives/i els Salvadors» (p. 19). Tot plegat apunta un tret del llibre que es confirma un cop s'ha llegit: el virtuosisme formal i el treball mètric. Dels vint-i-sis poemes que configuren el volum, la majoria són sonets, que estan ben construïts mètricament i ben travats conceptualment. La resta tenen altres estructures mètriques igualment ben definides. El conjunt situa l'individu, indefens, gairebé nu, com el de la fotografia de la darrera pàgina, davant la immensitat d'«un mar sense horitzó» (p. 75), que simbolitza els grans temes de l'existència humana, però també els detalls més quotidians que al capdavant l'omplen de sentit.

Els dos volums ressenyats tenen en comú, d'una banda, la intenció de bastir el poema al voltant d'un nucli temàtic contundent o trasbalsador i, de l'altra, l'extrema preocupació formal. En el cas de Masdeu, el treball estilístic rau en l'ús d'imatges impactants, brusques, agressives, que es corresponen amb la forma lliure, sincopada i trencada dels poemes. Targa, en canvi, opta per un lirisme molt més amable, sensual, i per una mètrica i un ritme molt més plàcids. Al final, però, ambdós volums deixen en el lector la sensació de trobar-se davant de dos poetes que dominen les matèries primeres amb què treballen: les idees i la paraula.

Oriol González Tura

Universitat Autònoma de Barcelona